

Методика виховної роботи у військових підрозділах

Підручник розкриває широкий спектр напрямків та шляхів вирішення питань виховної роботи та військової дисципліни, що проводяться командирами всіх рівнів управління у повсякденній діяльності. Рекомендації із зазначених питань розроблені на основі багаторічного досвіду роботи з особовим складом професорсько-викладацького складу та командирів артилерійських підрозділів (частин).

Зміст підручника відповідає програмі навчання з відповідної дисципліни «Методика виховної роботи у військових підрозділах».

Рекомендований для студентів, науково-педагогічних працівників, курсантів, командирів підрозділів наземної артилерії Сухопутних військ.



**МЕТОДИКА
ВИХОВНОЇ РОБОТИ
У ВІЙСЬКОВИХ
ПІДРОЗДІЛАХ**

ПІДРУЧНИК

Видавничий дім
«С К І Ф»
Київ — 2025

УДК 355.233.2(075.8)

П 30

*Рекомендовано до видання
Вченою радою Сумського державного університету як підручник
(протокол № 11 від 11 червня 2015 року)*

Рецензенти:

О. Ю. Щербина-Яковлева — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка (м. Суми);

І. В. Науменко — кандидат військових наук, старший науковий співробітник, начальник філії Центру науково-дослідного інституту озброєння, військової техніки ЗСУ (м. Суми);

В. І. Грабчак — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, начальник Наукового центру Сухопутних військ Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів).

Петренко В. М.

П 30 Методика виховної роботи у військових підрозділах : підручник. / В. М. Петренко. — Київ: Вид. дім «СКІФ», 2025. 474 с.

ISBN 978-611-01-3479-8

Підручник розкриває широкий спектр напрямків та шляхів вирішення питань виховної роботи та військової дисципліни, що проводяться командирами всіх рівнів управління у повсякденній діяльності. Рекомендації із зазначених питань розроблені на основі багаторічного досвіду роботи з особовим складом професорсько-викладацького складу та командирів артилерійських підрозділів (частин).

Зміст підручника відповідає програмі навчання з відповідної дисципліни «Методика виховної роботи у військових підрозділах».

Рекомендований для студентів, науково-педагогічних працівників, курсантів, командирів підрозділів наземної артилерії Сухопутних військ.

УДК 355.233.2(075.8)

ISBN 978-611-01-3479-8

ЗМІСТ

	С.
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ВОЄННА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ. АРМІЯ ЯК ЗНАРЯДДЯ ПОЛІТИКИ	12
1.1 Поняття воєнної політики, її місце та роль у загальній системі політики.....	12
1.2 Воєнна доктрина України	17
1.3 Армія як соціальне явище.....	33
1.4 Сутність воєнної реформи в Україні	43
РОЗДІЛ 2 КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	49
2.1 Національна безпека та національні інтереси держави	49
2.2 Воєнний аспект національної безпеки.....	56
2.3 Обороздатність як важливий елемент воєнної безпеки	65
РОЗДІЛ 3 ЗМІСТ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМАНДИРА	71
3.1 Зміст управлінської діяльності командира	74
3.2 Методи управління.....	78
3.3 Характер та стиль управлінської діяльності командира підрозділом.....	82
3.4 Особисті якості командира та їх вплив на управління підрозділом.....	88
3.5 Основи психології військового управління	107
РОЗДІЛ 4 ОСОБИСТІСТЬ У ВІЙСЬКОВОМУ КОЛЕКТИВІ	120
4.1 Поняття особистості у психології.....	120
4.2 Соціально-психологічна структура особистості	

військовослужбовця і військового колективу.....	128
4.3 Науково-психологічні основи вивчення особистості військовослужбовця	133
4.4 Сутність і структура психології військового колективу.....	142
4.5 Психологічна характеристика взаємовідносин у підрозділі.....	148
4.6 Характеристика взаємовідносин воїнів строкової служби.....	152
4.7 Нестатутні взаємовідносини у військових колективах, причини їх виникнення	174
4.7.1 Практика роботи щодо попередження позастатутних взаємовідносин у підрозділі	178

РОЗДІЛ 5 ОСНОВИ ВОЄННО-ІДЕОЛОГІЧНОЇ ПІДГО- ТОВКИ.....

5.1 Основні засади та принципи ідеологічної роботи.....	200
5.2 Організація та проведення воєнно-ідеологічної підготовки.....	203
5.3 Особливості організації та проведення ідеологічної роботи.....	207
5.4 Методика підготовки керівника до проведення заняття.....	220
5.5 Активні форми і методи бойової підготовки та напрямки їх удосконалення	230
5.6 Сутність активних форм і методів навчання	236

РОЗДІЛ 6 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ПІДРОЗДІЛІ.....

6.1 Завдання та система виховної роботи в підрозділі.....	267
6.1.1 Основні принципи виховання, сутність та зміст виховання.....	268

6.2 Індивідуальна виховна робота з особовим складом підрозділу.....	282
6.3 Методика планування роботи щодо зміцнення військової дисципліни	289
6.4 Методика роботи командира з аналізу стану військової дисципліни у підрозділі	296

РОЗДІЛ 7 СЛУЖБА ВІЙСЬК ЯК СКЛADOVA ЧАСТИНА ПОВСЯКДЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬК.....

7.1 Загальні обов'язки командира батареї (роти) щодо організації служби військ у підрозділі.....	307
7.2 Організація вартової та внутрішньої служб.....	310
7.2.1 Організація вартової служби	310
7.2.2 Організація вивчення, добору та підготовки особового складу варт	313
7.2.3 Організація внутрішньої служби	321
7.3 Морально – психологічне забезпечення вартової служби.....	323

РОЗДІЛ 8 МОРАЛЬНО - ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ОСOBOBOTO SKЛADУ

8.1 Морально – психологічна підготовка в артилерійських підрозділах та підрозділах Ракетних військ під час підготовки й виконання бойових завдань	328
8.2 Управління психічною підготовкою військового колективу й особи	343
8.3 Управління соціально-психологічним кліматом військового колективу	353
8.4 Психологічна підготовка особового складу.....	367

ВИСНОВКИ

ГЛОСАРІЙ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	467
ДОДАТКИ	468
Додаток А	469
Додаток Б	472
Додаток В	474

ВСТУП

У воєнній доктрині України зазначається, що одним з основних завдань у сфері воєнної безпеки є забезпечення високого рівня морально-психологічної та професійної підготовки особового складу до виконання завдань збройної боротьби за будь-яких умов бойової обстановки.

Реалізація цих вимог передбачає удосконалення системи підготовки офіцерів кадру та запасу у ВВНЗ.

Метою написання навчального матеріалу цього підручника стала необхідність систематизувати накопичений досвід щодо організації та проведення виховної роботи у підрозділах ракетних військ і артилерії Сухопутних військ та в простій, доступній формі розкрити основні питання навчальної програми з відповідної дисципліни для навчання студентів за програмою підготовки офіцерів запасу.

Крім того, досвід показує, що молоді офіцери, випускники ВВНЗ досить часто зіштовхуються з проблемами щодо проведення виховної роботи у підрозділі, тобто відчують нестачу досвіду в роботі з особовим складом.

Виходячи з цього, автор у навчальному матеріалі підручника висвітлює питання з основних принципів та методів виховання воїнів, надає методичку роботи командирів щодо зміцнення військової дисципліни, інформаційно-пропагандистського забезпечення у Збройних силах України. Також розкриваються питання науково-психологічних основ вивчення особистості військовослужбовців та військового колективу, надаються рекомендації щодо морально-психологічної підготовки особового складу. Крім того, підручник містить матеріал, що розкриває поняття воєнної політики держави та воєнної доктрини України, Концеп-

цію національної безпеки України, інші питання, які, на погляд автора, дадуть можливість усебічно підготувати молодого фахівця до службової діяльності.

Особливе значення в підготовці кадрів для Збройних сил України є озброєння їх теоретичними і практичними знаннями та навичками. Необхідно зазначити, що офіцер у повсякденній діяльності виконує безліч завдань, а це, у свою чергу, спонукає до оволодіння знаннями з різних напрямів роботи. Офіцер у військовому колективі є провідником з питань воєнної політики держави. Тому він повинен мати достатні знання щодо ролі воєнної політики у загальній політичній системі держави, воєнної доктрини України, знати сутність воєнної реформи у Збройних силах України. Перший розділ підручника досить повно розкриває ці питання.

У другому розділі підручника подано матеріал з Концепції національної безпеки України. Знання цього матеріалу дасть можливість тим, хто навчається, ознайомитися з національною безпекою та національними інтересами держави, її воєнним аспектом, поняттям обороноздатності як важливого елемента воєнної безпеки. Правильне тлумачення цих питань сьогодні має велике пізнавальне та виховне значення як для офіцерів, так і для військовослужбовців.

Управління військовим колективом є дуже складним видом діяльності офіцера. Управлінські аспекти охоплюють усі різновиди службових обов'язків і насамперед пов'язані з навчанням та вихованням особового складу. Рішення командира є головним структурним моментом циклу управління і повинно бути завжди обґрунтованим. Для ефективного вирішення завдань управління підрозділами командир повинен у різних формах управлінської діяльності використовувати сучасні науково обґрунтовані методи управління та володіти відповідним характером і

стилем складного мистецтва управління. У третьому розділі підручника подано матеріал, де розкриваються питання змісту й методів управління, характер та стиль управлінської діяльності командира, показані основи психології військового управління.

У сучасних умовах, щоб правильно проводити навчання та виховання підлеглих, офіцер повинен бути не лише добре підготовленим у військово-технічному відношенні, але й володіти певними знаннями психології і педагогіки, культурою взаємовідносин військовослужбовців.

Оскільки людина є головною ланкою в системі бойової готовності військ, важливе значення набуває здатність офіцерів уміло вести виховну роботу, грамотно впливати на особистість у військовому колективі та на військовий колектив, знати науково-психологічні основи вивчення воїнів, їх характеристики взаємовідносин, причини виникнення негативних явищ у військових колективах та методи роботи щодо профілактики правопорушень. Усі ці та інші питання розкриті в четвертому розділі підручника.

П'ятий розділ розкриває питання організації воєнно-ідеологічної підготовки у Збройних силах України.

Важливим, на думку автора посібника, є показ активних форм і методів навчання, їх сутності. У розділі також висвітлені рекомендації щодо підготовки та проведення занять командиром підрозділу.

Виховання високих моральних і бойових якостей особового складу, свідомого ставлення військовослужбовців до виконання своїх обов'язків, підтримання статутного порядку в частинах і підрозділах, командирське піклування про підлеглих і особиста відповідальність кожного за виконання статутних вимог – основні пріоритети виховної роботи у підрозділах.

Шостий розділ підручника розкриває ці пріоритети, показує принципи й методи виховання воїнів, розкриває

роботу командира підрозділу щодо зміцнення військової дисципліни та методику роботи з аналізу стану військової дисципліни. Автор підручника звертає увагу, що серед багатьох форм і методів виховання воїнів важливе місце належить індивідуальній виховній роботі, враховуючи її дієвість у вихованні та неможливість охопити масовими формами виховної роботи весь особовий склад.

Відомо, що одним із найскладніших питань діяльності командира є організація служби військ, яка являє собою повсякденну службову діяльність, що забезпечує необхідні умови життя, навчання, побуту військ, підтримання статутного порядку і військової дисципліни у військових частинах і підрозділах.

У сьомому розділі розкриті шляхи організації служби військ у підрозділі (частині) з опорою на керівні документи. Особливе значення для командира підрозділу має посилення на керівні документи з питань організації служби військ, головними з яких є:

- організація вартової та внутрішньої служб;
- підготовка особового складу донесення служби у варті;
- морально-психологічне забезпечення вартової служби.

Восьмий розділ висвітлює питання морально-психологічної підготовки особового складу в ході підготовки та виконання бойових завдань, показаний досвід цієї роботи в ході бойових дій у локальних війнах та під час проведення антитерористичної операції на сході України. Розкриті також питання управління психологічною підготовкою підрозділів.

Таким чином, головною метою цього підручника є надання допомоги слухачам, курсантам, командирам підрозділів, професорсько-викладацькому складу відповідно до завдань, які вони виконують, щодо вивчення та практи-

чного застосування матеріалу підручника в навчальному процесі та у повсякденній службовій діяльності.

Автор сподівається, що знання матеріалу підручника та використання порад і рекомендацій дозволять підняти рівень професійної підготовки офіцерів кадру та запасу у Збройних силах України.

Автор висловлює щиру вдячність рецензентам: доктору філософських наук, професору О. Ю. Щербині-Яковлевій (Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка), кандидату військових наук, старшому науковому співробітнику, начальнику філії Центру науково-дослідного інституту озброєння, військової техніки ЗСУ І. В. Науменку, кандидату технічних наук, старшому науковому співробітнику, начальнику Наукового центру Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного В. І. Грабчаку за поради і зауваження, що були надані ними під час рецензування рукопису посібника.

РОЗДІЛ 1

ВОЄННА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ. АРМІЯ ЯК ЗНАРЯДЯ ПОЛІТИКИ

1.1 Поняття воєнної політики, її місце та роль у загальній системі політики

Воєнна політика належить до специфічної сфери політики, що безпосередньо займається вирішенням практичних питань підготовки та ведення війн, використання військової сили в політичних цілях.

«...Термін «військова політика» означає тільки військові комбінації уряду й полководця...», – говорив видатний військовий теоретик XIX століття Г. Жомені. В загально-соціологічному плані військова політика визначається як діяльність спеціальних суспільних інститутів, що базується на системі поглядів, ідей та відповідних соціальних відносин, що пов'язані зі створенням і використанням засобів збройного насилля для досягнення основоположних державних інтересів або інтересів різних соціальних сил у їхній боротьбі за завоювання і зміцнення влади.

Специфіка воєнної політики, її відносна самостійність щодо політики взагалі – це те, що вона за певних умов і у відповідності до цілей політичного керівництва ніби фокусує в собі, інтегрує інші види політичної, економічної та іншої діяльності, спрямовуючи їх на вирішення завдань, пов'язаних із використанням військової сили.

За умов війни відносна самостійність може переходити в її домінуюче положення над політикою в цілому. І

це явище саме по собі дуже небезпечне.

Сутність воєнної політики значною мірою може розкритися через її структуру. До основних елементів цієї структури входять:

- 1) суб'єкти воєнної політики;
- 2) цілі (мета) воєнної політики;
- 3) об'єкти воєнної політики;
- 4) засоби досягнення воєнно-політичних цілей;
- 5) умови, в яких здійснюється воєнно-політична діяльність (тобто воєнно-політична обстановка).

Суб'єктами воєнної політики, як правило, є держава та її об'єднання, нації, класи, соціальні групи та створені ними політичні інститути.

У сучасному суспільстві будь-який соціальний прошарок може мати свої специфічні погляди на проблему досягнення своїх цілей засобами збройного насилля.

Але допускати цього не можна (не можна дати цим тенденціям реалізуватись), адже це прямий шлях до громадянської війни.

Ще М. Макіавеллі в XV ст. писав, що військова політика повинна бути винятковим правилом держави.

Цим пояснюється і той факт, що вироблення військово-політичних цілей є винятковим правом військово-політичного керівництва країни. Ці цілі повинні відображати корінні інтереси як нації у цілому, так і апарату державної влади, що їх представляє.

На основі сформованих цілей воєнної політики визначаються її об'єкти, якими можуть виступати окремі держави або їх коаліції, класи, соціальні верстви і створені ними інститути збройного насилля як у середині держави, так і на міжнародній арені.

Засобом досягнення воєнно-політичних цілей є військова сила, ядром якої є армія.

Саме тому армія це предмет постійної турботи воєн-

ної політики, оскільки вона визначає можливості держави як щодо захисту країни, так і щодо досягнення своїх військово-політичних цілей на міжнародній арені. «Уряд, який за будь-яких причин зневажає свою армію, – писав Г. Жомені, – є гідним осуду, тому що він тим самим готує пониження своїй країні й своїм військам замість того, щоб, діючи протилежним чином, готувати їх до успіху. Ми зовсім не дотримуємося тієї думки, що уряд повинен жертвувати для армії всім, – це було б безглуздя. Але все-таки армія повинна бути предметом його постійних піклувань».

Держава як суб'єкт воєнної політики має певні військово-політичні цілі, а також арсенал Збройних сил, які вона за певних умов може застосувати для їх реалізації.

Якщо цілі й засоби відповідають умовам військово-політичної обстановки і переважають можливості до протидії, то буде правомірним вести мову про стійке функціонування воєнної політики держави, оскільки воєнно-політичні цілі стають реалізованими засобами воєнної політики. У разі невідповідності цілей стану воєнно-політичної обстановки або можливостям силової протидії об'єкта має місце порушення стійкого стану воєнної політики, що може потягнути за собою певні наслідки. А саме:

– по-перше, виникає потреба розширити арсенал задіяних засобів або взагалі відмовитися від їх застосування, оскільки з їх допомогою неможливо досягнути поставлених цілей;

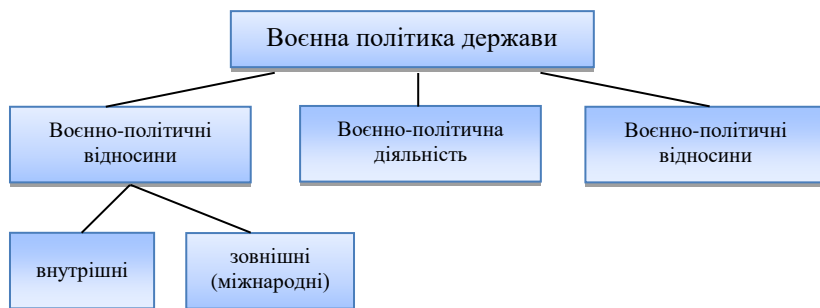
– по-друге, необхідно частково кардинально перебудувати військово-політичні цілі.

Воєнна політика – це діяльність органів державної влади та державного управління, що відображає керівні принципи воєнно-політичних, воєнно-стратегічних, воєнно-економічних та військово-технічних поглядів на забезпечення воєнної безпеки держави.

Воєнна політика – це частина загальної політики пев-

них соціальних сил держави та соціально-політичних інститутів, спрямована на створення, розвиток і застосування військової організації, засобів збройного насильства для забезпечення національної безпеки, досягнення тих чи інших державних або загальнолюдських цілей, для ведення війни чи протидії її розв'язанню [1].

Воєнна політика держави – це система, яка структурно передбачає:



Головні з них – це воєнно-політичні відносини.

Вони бувають:

- внутрішніми;
- зовнішніми (міжнародними).

Внутрішні воєнно-політичні відносини визначають соціально-політичну сутність воєнної політики.

Зовнішні (міжнародні) – конкретні кордони для реалізації тих чи інших форм і методів досягнення політичних цілей за допомогою воєнної сили.

Залежно від рівня напруги воєнно-політичних відносин відносини можуть бути:

- протиборства;
- конфронтації;
- співпраці;
- інтеграції тощо.

Воєнна політика має дві сторони – внутрішню й зовнішню.

Внутрішня сторона воєнної політики містить проблеми, пов'язані безпосередньо з підготовкою засобів збройного насилля для вирішення міжнародних конфліктів або з підготовкою і веденням збройної боротьби в інтересах вирішення міжкласових, міжнаціональних та інших протиріч усередині країни.

Зовнішня воєнна політика пов'язана із використанням або загрозою використання військової сили в політичних цілях у взаємовідносинах з іншими державами, а також для сприяння або протидії деяким соціальним силам усередині інших держав.

Воєнно-політичні інститути суспільства (розроблення і реалізація воєнної політики держави) такі:

- США – Рада національної безпеки США;
- Рада національної безпеки;
- Рада національної безпеки і оборони – в Україні.

Безпосередня реалізація воєнної політики покладена на армію і флот.

Особливість цього соціального інституту полягає в тому, що він втілює в собі матеріальну силу суспільства в цілому.

Воєнно-політична діяльність є різновидом соціально-політичної діяльності, що прямо та безпосередньо пов'язана з підготовкою і використанням засобів збройного насилля.

Політичний аспект воєнно-політичної діяльності характеризує соціальну спрямованість воєнної політики.

Воєнний аспект – специфіку досягнення політичних цілей шляхом використання воєнної сили.

Воєнно-політичні ідеї і погляди являють собою сукупність поглядів на практичне використання воєнної сили, на роль і місце війни і загрозу війни у своїй політиці під час взаємовідносин з іншими державами, їх об'єднаннями, класами та іншими соціальними утвореннями.

Вони знаходять своє втілення у воєнно-політичних концепціях, воєнних доктринах і планах.

Різновидом воєнної політики може бути діяльність антидержавних, опозиційних сил, які прагнуть шляхом збройного насильства здійснити державний переворот, захопити політичну владу.

Головні види воєнної політики сучасних держав:

- авантюристична (агресивна) воєнна політика;
- непослідовна воєнна політика;
- реалістична воєнна політика;
- послідовна миролюбна воєнна (оборонна) політика.

1.2 Воєнна доктрина України

Воєнна доктрина України (далі – Воєнна доктрина) – це сукупність керівних принципів, воєнно-політичних, воєнно-стратегічних, воєнно-економічних та військово-технічних поглядів на забезпечення воєнної безпеки держави. Воєнна доктрина має оборонний характер. Це означає, що Україна не вважає жодну державу своїм воєнним противником, але разом із тим вважатиме потенційним воєнним противником державу або групу держав, послідовна недружня політика яких загрожуватиме воєнній безпеці України. Правовою основою Воєнної доктрини є Конституція України, закони та інші нормативно-правові акти, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Воєнно-політичні засади Воєнної доктрини

Воєнно-політична обстановка навколо України характеризується динамічністю і нестабільністю подій та процесів, що виникають унаслідок таких основних чинників:

- прагнення більшості держав світу до обмеження використання воєнної сили як засобу досягнення політичних цілей; реформування військової організації більшості держав у напрямку скорочення Збройних сил із одночасним підвищенням їх якісних параметрів;

- подальшого розвитку міжнародних систем безпеки та водночас недостатньої ефективності в окремих випадках спроб розв'язання за їх допомогою суперечностей, що виникають між державами або всередині держав;

- проявів міжнаціональних та міжетнічних суперечностей, що призводять до нестабільності та конфліктів;

- зростання небезпеки поширення ядерної та іншої зброї масового ураження, міжнародного тероризму;

- виникнення територіальних спорів між державами;

- загострення міжнародної конкуренції щодо політичного впливу в окремих регіонах світу, володіння ринками збуту та сировинними ресурсами, виникнення у зв'язку з цим небезпеки застосування воєнної сили для вирішення економічних і ресурсних проблем;

- появи нових видів загроз міжнародній безпеці і миру, зокрема поширення діяльності екстремістських, сепаратистських, радикальних релігійних, терористичних організацій, інших незаконних збройних формувань;

- зростання обсягів незаконного обігу зброї і наркотиків, а також нелегальної міграції;

- появи новітніх видів і систем зброї, інформаційних технологій, що змінюють традиційні уявлення про характер збройної боротьби.

Основними ознаками сучасної воєнно-політичної обстановки є зміцнення довіри та поширення міжнародно-

го співробітництва у воєнній сфері, зниження імовірності розв'язання великомасштабної війни, перш за все ядерної, і водночас збереження потенційної загрози виникнення збройних конфліктів, локальних і регіональних війн, їх ескалації та втягування в них України.

Воєнна небезпека для України – це сукупність політичних, соціально-економічних, воєнних та інших зовнішніх та внутрішніх чинників, які за певних обставин і умов можуть призвести до воєнного конфлікту, що загрожуватиме національним інтересам України.

Воєнна безпека України – це стан захищеності національних інтересів, її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності від посягань із застосуванням воєнної сили, складова національної безпеки України. Головною метою забезпечення воєнної безпеки України є усунення зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці України у воєнній сфері та створення сприятливих умов для гарантованого захисту національних інтересів.

Основними реальними та потенційними зовнішніми загрозами національній безпеці України у воєнній сфері є:

- поширення зброї масового ураження і засобів її доставки;

- недостатня ефективність існуючих структур і механізмів забезпечення міжнародної безпеки та глобальної стабільності;

- можливість утягування України у протистояння іншим державам чи в регіональні війни;

- воєнно-політична нестабільність та конфлікти в сусідніх державах, міжнародний тероризм, поширення незаконного обігу зброї, боєприпасів і вибухових речовин; нарощування іншими державами поблизу кордонів України угруповань військ та озброєнь, що призводить до порушення співвідношення сил, яке склалося;

- незавершеність договірно-правового оформлення

Державного кордону України.

Основними реальними та потенційними внутрішніми загрозами національній безпеці України у воєнній сфері є:

- протиправна діяльність екстремістських, сепаратистських, радикальних релігійних організацій і спроби створення терористичних організацій та не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань;

- небезпечне зниження рівня забезпечення військовою і спеціальною технікою та озброєнням нового покоління Збройних сил України, інших військових формувань, що загрожує послабленням їх боєздатності;

- повільне здійснення реформування Воєнної організації держави та оборонно-промислового комплексу, недостатнє фінансове забезпечення виконання відповідних програм;

- накопичення у Збройних силах України надлишкової кількості застарілої воєнної техніки та озброєння, вибухових речовин;

- незадовільний рівень соціального захисту військовослужбовців, громадян, звільнених із військової служби, та членів їхніх сімей.

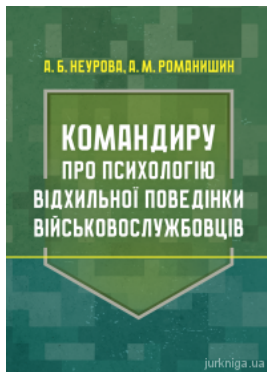
Забезпечення воєнної безпеки України здійснюється відповідно до базових концепцій:

- воєнно-політичного партнерства, що передбачає обґрунтовану, виражену воєнну політику і спрямоване на підвищення стратегічної стабільності в Центральній і Східній Європі, зниження рівня загрози національній безпеці України у воєнній сфері з використанням політичних, економічних та інших засобів;

- запобігання можливій збройній агресії шляхом її воєнно-силового стримування, зокрема шляхом створення потенційному агресору шкоди, не адекватної очікуваній, у разі застосування воєнної сили проти України;

- відсічі збройній агресії, що передбачає викори -

Книги, які можуть вас зацікавити



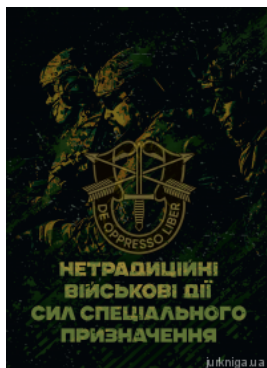
Командиру про психологію відхильної поведінки військовослужбовців



Психологія оперативно-розшукової діяльності в схемах і таблицях: навчально-наочний посібник



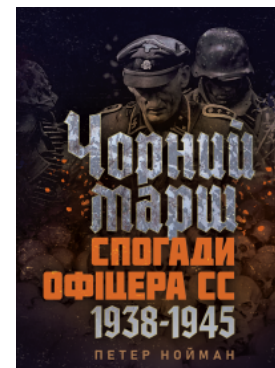
Помічник офіцера Сухопутних військ. Допомога у виконанні посадових обов'язків командира взводу і роти (батареї)



Нетрадиційні військові дії сил спеціального призначення



Бути готовим до всього: прийоми агентів MI-6 для цивільних



Чорний марш. Спогади офіцера СС. 1938-1945

Перейти до галузі права
Військове право



[Перейти на сайт →](#)